

egen Opgjørelse af, hvad en saadan Bane burde koste, var den altsaa Udslag til, at en saadan Bane kunde fremmes. Jeg tør langt fra her udtale nogen bestemt Mening i saa Henseende, men derimod foreskriver det mig, at det vil være temmelig haardt, hvis man ikke vil give den paagjældende Egn en Chance for at kunne faae en Bane lige saavel som den Egn, man ifjor tilstod en saadan Chance. Det er saa meget haardere overfor denne Egn, som den ved Anlaget af Statsbanerne blev fordigaaet paa en ganske forunderlig Maade. Statsbanerne gjorde nemlig for at undgaa denne den frugtbareste og uegteligst folkertigste Egn i hele Vestjylland en Kurve paa 4 Mil. Det vilde saaledes være lidt haardt, hvis man af saadanne Betragtninger som de, der tilbids ere fremsatte af det ærede 2det Medlem for 10de Kreds, vilde negte denne Lov sin Stemme, og jeg vil derfor anbefale det høie Thing at stemme for den.

Udviisningen. Det var med en vis Interesse, at jeg hørte det ærede Medlem for 10de Kreds (Sessen) udtale sig om Publikums Forventning herillands overfor de offentlige Anlæg. Jeg kan jo tilbids underkvide den Mening, som han i den Henseende har udtalt, thi den er oprigtig og vil overføre den paa de Anlæg, som her nærmest er Tale om, nemlig Jernbaneanlegene; thi de Jernbaner, der anlægges for en Pris af 150,000 Rd., som det ærede Medlem vil anlægge Jernbanen for, er jeg bange for, at ikke ret Mange ville give sig ud paa at høre paa, og det vistnok af temmelig gode Grunde. Det ærede Medlem henviser os til Norge, og jeg tror, at det er rigtigt at følge ham i denne Henvisning i Anledning af den omtalte Forventning. Den største Forventning, som Publikum her har, er den, at det er forvant med Hensyn til hver Gang et Onke opstaa om et saadant Gode, da at se hen til Statskassen som den, der skal betale for det; man vil stadig styde til over paa Statskassen som den eneste, der skal bære Byrderne ved saadanne Anlæg. Jeg tør nu henvisse det ærede Medlem netop paa dette Omraade til Norge og Sverrig, hvor vi have et særdeles efterfølgelsesværdigt Exempel paa, at Kommuner og Private ved Subvention fra Statens Side tilbede Jernbaner. Her hjemme mener man, hver Gang der skal udføres et Arbejde, at Ingen bedde end Staten kan gjøre det, og at man blot kan gaa til Rigsdagen for der at faae Pengene bevilgede. Jeg kan derfor ikke negte, at det er med en vis Smerte, at jeg hører ærede Medlemmer tage Ordet for, at man blot skal vente, saa kommer Staten nok og gjør disse Baner i Stand. Den Hensigt, som det ærede Medlem gav om at det skulde gjøres paa en anden Maade, har i mine Dine aldeles Intet at betyde, naar den ikke bliver ledsaget af bestemte motiverede Forslag om,

hvorledes man skal faae Arbejdet udført, hvis det da ikke, hvad jeg føler mig fuldstændig overbevist om til Syvende og Sidt vil ende med, at man mener, at Statskassen successtvt overtager alle Udgifterne til disse Anlæg. Men jeg beder erindre, hvorledes Situationen var, da den ærede Indvrigsminister fremlagde Jernbanelovforlaget forrige Aar. Da byggede vi selv paa 25 Mil Jernbane, som den Dag i Dag ere under Bygning. Vi havde anvendt 27 Millioner paa Jernbaneanlæg i Jylland og Fyen, vi havde paa Budgettet 6 Millioner for det Aar og det kommende Aar, det giver 33 Millioner til Anlæg af Jernbaner i Jylland og Fyen, som endnu den Gang ikke gavede mer end 2 pCt. Rente, uagtet — og det beder jeg bemærket — naar Taler var om at anvende disse Beløb, det altid blev fremhævet, at det var et ypperligt Aktio, vi skaffede os, og at, naar vi blot vilde give Tid, skulde det nok give god Rente. Jeg skal her indrømme, at det er et godt Aktio, thi den direkte Rente er naturligvis kun det ene Moment af Jorrentningen, medens den indirekte Rente er det andet Moment, og maaske allerede giver det manglende Beløb i Renter igjennem andre Intrader. Det er imidlertid et Spørgsmaal, jeg ikke skal indlade mig paa, thi det er meget vanskeligt i det Onfelte at efterspore, men det er i alt Fald en Tanke, man kan gaa ind paa, selvfolgelig kan man dog ikke forsøge den herhen, at man kan tale om noget Aktio samtidig med, at man taler om at ville anlægge en Bane, der til Syvende og Sidt ingen Rente vilde give. Medens vi ere beffæstigede med 25 Mil Jernbane, der skal koste 6 Millioner efter Udgivelsen af 27 Millioner, og efter at vi ikke have faaet mere end en ringe Procent i Rente, kommer der til Indvrigsministeren saadanne Onster, der have faaet deres Udtryk i Loven, og man ønsker at se Anlagene snarest mulig paabegynde. Det er meget gamle Onster, men som selvfølgelig Aar for Aar have faaet et stærkere Udtryk, nemlig en Bane fra Randers til Grenaa paa 10 Mil, Odense-Svendborg Banen paa 6 Mil, Assens-Tommerup Banen paa 3 Mil, Silkeborg-Ferring 5½ Mil af disse tjende vi dem alle undtagen Assens-Tommerup Banen — Nørre Sundby-Åggersborg Banen foreløbig anslaaet til 10 Mil, Banen fra Bemb til Lemvig, som vi nu have lært at kjende, 2¼ Mil og Banen fra Thisted til Struer 10 Mil. Det er disse 47 Mil Jernbane, man ønsker anlagt, samtidig med at Staten er beffæstiget med at bygge 25 Mil Bane og samtidig med at Staten er engageret i disse Joretager med 33 Millioner. Nu vilde det naturligvis i høj Grad styrke de ærede Medlemmers Stilling, naar de kunde sige: Her er en Maade, hvorpaa man kan faae Sagen igjennem uden at udføre et tilsvarende Antal Millioner, thi paa den Maade kan man altid faae Jernbaner. Den naturlige Maade at faae en